

Mosaic romà trobat a Cardedeu

En un dels grans paratges en què es subdivideix el terme de Cardedeu, anomenat Pla de Riffanyés, hi ha uns camps abundants en restes d'època romana.

L'estiu de l'any 1907, pel motiu de canalitzar l'aigua d'un pou un propietari d'aquests camps, arrebossà unes parets, la meitat d'unes piscines i uns fogons per a escalfar aigua, soterrats allà, igual que en el terreny proper, sortint de les desferres gran quantitat de trossos de teula romana (que la gent anomena plana), cairons de metre quadrat, i altres de trenta centímetres, tallats dels quatre angles en forma que hi capigués un dau, canals per a l'aigua recobertes d'opus de color vermellós (picadís que en diuen els paletes), igual al que cobria les parets i fons de les piscines, canons per a la calefacció, moles de moldre grans, marbres de diferent mena, pondus, bitlles i fusioles de teler de teixir, ferros, entre ells sagetes i un segell per a marcar terrissa, ploms, ossos d'animals, moluscs, dòliums, àmfores grans, mitjanes i petites i altra classe de ceràmica blanca, negra i vermella, des de la més grollera a la més primorosa.

Comentant amb el propietari l'existència d'aquests objectes en aquell veral, explicà, que a més de parets i fonaments, també hi hauria enrajolats perquè en alguns llocs la fanga i la rella de l'arada no s'hi endinsaven; declaració que m'intrigà força, i pel mateix vaig tenir interès a comprovar si era veritat el suposat per aquell pagès. Efectivament, excavat el camp del costat descobrí, a dos pams de fondària, un enrajolat format per peces de maó de tres i quatre centímetres d'ample i llarg, rejuntades i en part cobertes de ciment de color pompejà, que ocupava un departament tancat de parets, de cinc metres d'amplada per quinze de llargada, i orientat de cara al migdia, al igual que les masies antigues d'aquest costat del Vallès. També es descolgà part de l'habitació del costat esquerre, però en veure que l'enrajolat es trobava molt trossejat s'abandonà la feina. Del primer enrajolat se'n tregué una fotografia, que és la que aquí es reproduïx, i crec que es tracta d'un mosaic ordinari dels voltants del segle IV de la nostra Èra, o més cap ençà, quin dibuix d'ones concèntriques no serà un exemplar desconegut, car l'hem vist reproduït en rajoles modernes de portland, davant un «xalet stand» de l'Exposició Internacional de Barcelona de l'any 1929, copiat segurament d'altre trobat en una estació d'aquesta naturalesa.

Es probable que tocant a aquests mosaics n'hi hagués hagut, o existís encara soterrat, algun altre de més importància, perquè no es pot dubtar que es tractava d'una construcció rica i en aquestes edificacions hi havia, com